

Normal gelişen bir çocuk bir yaşından itibaren tek tek kelimeleri söylemeye başlar; iki yaşına geldiğinde bir çok tek kelime ile birlikte iki kelimelik cümleler kurabilir. İki yaşında henüz tek kelimeleri söyleyemeyen, yada bir iki kelime dışında konuşamayan, üç yaşında cümle kuramayan çocuğun konuşması önemli ölçüde geri kalmıştır. Konuşma gecikmesinin bir çok nedeni vardır. Çocuk doğduğu günden itibaren fiziksel, sosyal ve zihinsel olarak gelişmeye başlar. Konuşma bütün bu gelişmelerle iç içe olarak gelişmektedir. Bu nedenle de fiziksel, sosyal ve zihinsel nedenlerle konuşma gecikebilir.

Konuşma gecikmesine yol açan nedenlerin başlıcaları şunlardır

-Uyaran eksikliği:Çocuklar doğdukları andan itibaren dış dünyadaki nesnelere ve diğer insanlarla ilişki içindedirler. Bu ilişki sırasında çocuklar, görerek, duyarak, dokunarak, koklayarak birçok uyaran alırlar. Bu uyarılardan elde ettikleri algılamaları sözel ifadeye çevirirler. Konuşma için en etkili uyaran başkalarının konuşmasını duymaları ve bunları taklit etmeleridir. Bazı ilgisiz ailelerde veya yurtlarda yaşayan çocuklar kendileri ile yeterince konuşulmadığından geç konuşurlar ve konuşmaları yetersiz kalır. Uzun süre televizyon karşısında reklam, klip izlemekte çocuğu dış dünyadan soyutlamakta ve konuşmalarının gecikmesine neden olmaktadır.

- Çocukluk çağında başlayan depresyonlar, psikotik bozukluklar ve beyni tutan bazı organik hastalıklar.

-Zeka geriliği: Çocuğun konuşması belli bir zeka düzeyine sahip olmasına bağlıdır. Bu nedenle zeka geriliği olan çocuklar yaşlarına göre daha geç konuşurlar.

- Yaygın gelişimsel bozukluklar(**çocukluk otizmi ve diğer benzeri bozukluklar**) :Yaygın gelişimsel bozukluğu olan çocuklar, çevreye ilgi duyup ilişki kurma, çevredeki bazı uyarıları alıp değerlendirme yapamadıklarından hiç konuşmazlar veya geç ve yetersiz konuşurlar. Ayrıca bu bozukluğu olanların dörtte üçünde zeka azlığının varlığı da başka bir nedendir.

- Duyma sorunu: Bir çocuğun konuşabilmesi için ses uyarılarını alması gerekir. Duymayan bir çocuk konuşmayı da öğrenemez. Yetersiz duyan çocuklar ise yaşlarından geç konuşurlar.

- Görme sorunu: Konuşma üzerine işitme kadar etkisi olmazsa da görmeyen veya yetersiz gören çocukların konuşmaları gecikmektedir.Çünkü görmeyen çocuklar çevrelerindeki nesnelere göremediklerinden bu nesnelere isimlerini ve işlevlerini de diğer çocuklar gibi algılayıp uygun seslere çevirmekte gecikmektedirler.

- Bazı metabolik ve hormonal hastalıklarda zeka gecikmesine, dolayısı ile konuşma gecikmesine neden olmaktadır.

- Bilinmeyen nedenler: Bazı ailelerin çocukları, bilinmeyen nedenlerle konuşma merkezinin geç gelişmesine bağlı olarak geç konuşmaktadırlar. Bu gibi çocuklar, konuşmaları gecikmekle birlikte çoğunlukla yaşlılarına yetişmektedirler.

Konuşmaları geciken çocuklarda, kendi içine kapanma, davranış sorunları, isteklerini anlatamamaya bağlı sinirlilik, çabuk öfkelenme görülebilir.

Konuşma gecikmesini tedavi etmek için öncelikle gecikmeye yol açan yukarıda belirtilen nedenleri araştırmak ve bu nedenleri ortadan kaldırmak gerekir.Organik bir neden veya zeka geriliği tespit edilmemişse uyaran eksikliği olabileceğini düşünmek konuşmasını hızlandırmak için çocuğa daha fazla vakit ayırmak ve kaliteli zaman geçirmek, çocuğun yeme, içme ve uyku gibi ihtiyaçlarını karşılamak, sevildiğini hissettirmek, çocukla sık konuşmak, masal anlatmak, ninni söylemek, oyun oynamak, yaşlıları ile oynamasını sağlamak, çocuğun sorularına anlayabileceği şekilde cevap vermek, işaretle gösterdiği şeylerin isimlerini söylemek, sık sık sosyal ortamlara sokmak, konuşmasını teşvik etmek, resimli kitaplara bakarak ona hikaye anlatmak ve anlatmasına yardımcı olmak, iki yaşından önce televizyon izlettirmemek, iki yaşından sonra kısa sürelerle televizyon izlettirmek, uzun süre tek başına oynaması yerine büyükler veya yaşlıları ile vakit geçirmesini sağlamak gerekir.

Bu yöntemler konuşma gecikmesinin nedeni ne olursa konuşmayı arttıran yöntemlerdir.Bu nedenle bütün konuşma gecikmelerinde uygulanmalıdır.

Konuşma Gecikmesi

Yazar Nirvana ocuk

ocuk - Ergen ve Yetiřkin Psikiyatrisi Uzmanı